

Mattila ym.: Ehdotukset laeiksi kansanedustajain eläkelain sekä valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan kansanedustajien ja valtioneuvoston jäsenten eläkejärjestelmien muuttamista siten, että kansanedustajien ja valtioneuvoston jäsenten eläkeikäsi tulee 65 vuotta ja eläkkeen tavoitetasoksi asteittain 60 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkkiosta. Edelleen ehdotetaan näihin eläkejärjestelmiin liittäväksi yksilöllinen varhaiseläke ja varhennettu vanhuuseläke. Vähintään seitsemän vuotta edustajan tehtävässä toimineen oikeus vanhuus-

eläkkeeseen eläkeikää saavuttamatta ehdotetaan edelleen säilytettäväksi kuitenkin siten, että eläke olisi työtulovähenteinen 65 vuoden ikään saakka. Muutos vastaa julkisiin eläkejärjestelmiin tehtyjä muutoksia ottaen huomioon kansanedustajien ja valtioneuvoston jäsenten aseman erityispiirteet.

Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan seuraavien vaalien jälkeisten valtiopäivien alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Kansanedustajien nykyisen tasoinen eläketurva on ollut voimassa vuodesta 1967. Valtioneuvoston jäsenyydestä karttuva eläketurva on peräisin vuodelta 1980. Kun kansanedustajien ja ministerien palkkaus on kytketty korkeimpiin valtion virkamiesten palkkoihin, on heidän eläkkeensä tavoitetaso myös 66 prosenttia kuten valtion eläkejärjestelmässä. Eläkeikä on kuitenkin 60 vuotta. Eläkkeen karttumisnopeus poikkeaa myös valtion eläkejärjestelmästä siten, että tavoitetasoon yltävän eläkkeen voi ansaita 15 vuodessa. Vähintään seitsemän vuotta edustajana toimineella on lisäksi oikeus vanhuuseläkkeeseen 60 vuoden eläkeikää saavuttamatta, jos hänellä ei ole työ- tai yrittäjätuloa. Tämän johdosta kansanedustajilla ei tähän mennessä ole varsinaisesti ollut tarvetta yksilölliseen varhaiseläkkeeseen eikä varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.

2. Valtion eläkejärjestelmän kehitys 1990-luvulla

Valtion eläkejärjestelmässä toteutettiin 1.7.1989 kolme joustavan eläkejärjestelmän muotoa eli yksilöllinen varhaiseläke, varhennettu vanhuuseläke ja osa-aikaeläke. Samalla luovuttiin pitkällä aikajänteellä 63 vuotta alemmista eläkeiästä. Vuoden 1992 jälkeen valtion eläkelain piiriin tulevien uusien työntekijöiden eläketurva on muutettu suunnilleen työntekijäin eläkelain perusehtojen tasoiseksi. Heidän eläkeikänsä on 65 vuotta, eläkkeen karttumisnopeus 1,5 prosenttia vuodessa ja eläkkeen tavoitetaso 60 prosenttia eläkepalkasta. Parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä on vuoden 1992 tulopoliittiseen ratkaisuun perustuva hallituksen esitys, jonka tarkoituksena on pääasiassa valtiontaloudellisista syistä muuttaa myös vanhojen 31.12.1992 jatkuvassa palveluksessa olleiden valtion eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläketurva 1.1.1995 lukien asteittain kuvatun tasoi-

seksi. Muutoksilla pyritään vaikuttamaan hillitsevästi eläkemenon kehitykseen vuoden 2000 jälkeen, jolloin väestön ikärakenteen vuoksi eläkkeet rasittavat raskaasti kansantaloutta. Kunnallisessa eläkejärjestelmässä ollaan toteuttamassa vastaavia muutoksia.

3. Ehdotetut muutokset

Julkisen sektorin eläketurvassa jo toteutettujen ja suunniteltujen muutosten jälkeen suomalaisessa työeläketurvassa eläkeikä, karttumisnopeus ja tavoitetaso yhdentyvät. Näiden muutosten vaikutusten kanssa samansuuntaisesti ehdotetaan kansanedustajien ja valtioneuvoston jäsenten eläkeikä ja eläkkeiden tavoitetaso yhdenmukaistettavaksi muun eläketurvan kanssa.

Kansanedustajien ja valtioneuvoston jäsenten eläkeikä ehdotetaan nostettavaksi nykyisestä 60 vuodesta 65 vuoteen. Samalla ehdotetaan molempiin eläkejärjestelmiin lisättäväksi säännökset yksilöllisestä varhaiseläkkeestä ja varhennetusta vanhuuseläkkeestä. Nykyinen vähintään seitsemän vuotta edustajana toimineen erillinen oikeus työ- ja yrittäjätulovähenteiseen vanhuuseläkkeeseen ehdotetaan säilytettäväksi. Tämä yhdistettynä eläkeiän nostamista koskevaan ehdotukseen merkitsee sitä, että 60—65-vuotiaat tulevat työ- ja yrittäjätulovähenteisyyden piiriin. Yksilöllisellä varhaiseläkkeellä ja varhennetulla vanhuuseläkkeellä olisi merkitystä alle seitsemän vuotta työuransa alkupuolella edustajana toimineille. Jäädessään muiden työsuhteidensa tai yrittäjätoimintansa perusteella eläkkeelle he voisivat ehdotuksen toteututtua saada myös kansanedustajaeläkkeellä ja valtioneuvoston jäsenen eläkkeellä täydennetyn kokonaiseläketurvansa samanaikaisesti. Myös työttömyyseläkkeelle tulee eläkeiän noustessa 65 vuoteen käytännön merkitystä ikävälillä 60—65 vuotta niille edusta-

jille, joiden edustajan tehtävä on kestänyt alle seitsemän vuotta.

Eläkkeiden tavoitetaso ehdotetaan muutettavaksi asteittain 60 prosentiksi palkkiosta. Tämän tason voi saavuttaa 15 vuodessa, jolloin vuosittaiseksi eläkkeen karttumisnopeudeksi ehdotetaan 4,0 prosenttia nykyisen 4,4 prosentin sijaan.

4. Muutosten voimaantulo

Muutokset ehdotetaan tulemaan voimaan seuraavan vaalikauden alusta. Käytännössä tämä tarkoittaa maaliskuun 1 päivää 1995, jos vaalit pidetään säännönmukaisena aikana. Nykyisten edustajien eläkkeen tavoitetaso ehdotetaan tämän vaalikauden loppuun mennessä kertyneen edustajantehtävän pituuden perusteella alennettavaksi asteittain 61 prosenttiin. Valtioneuvoston jäseniä koskevat muutokset ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.3.1995. Ennen 1.1.1940 syntyneiden osalta ehdotetaan molemmissa laeissa eräitä siirtymäkauden poikkeusjärjestelyjä.

5. Aloitteen vaikutukset

Aloitteella ei ole merkittäviä valtiontaloudellisia tai organisatorisia vaikutuksia. Vuoden 2000 jälkeen muutokset aiheuttanevat valtion vuotuisen eläkemenoon enintään miljoonan markan suuruisen säästön. Se syntyy eläkkeiden tavoitetason alenemisesta sekä niistä entisistä edustajista, jotka ovat kansanedustajuransa jälkeen siirtyneet muualle jatkamaan työuraansa. He saavat edustajaneläkkeensä tai valtioneuvoston jäsenen eläkkeensä nykyistä myöhemmin siirtyessään muusta työelämästä eläkkeelle yleensä vasta 65 vuoden iässä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki kansanedustajain eläkelain muuttamisesta

2 §. Pykälässä säädetään vanhuuseläkkeestä ja eläkeiästä. Sen 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi eläkeiäksi 65 vuotta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa uutena etuusmuotona olisi varhennettu vanhuuseläke. Tämä määräytyisi soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkattai työsuhteessa valtioon olevasta henkilöstä on säädetty.

3 §. Pykälässä on säännökset työkyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytyksistä. Pykälään ehdotetaan otettavaksi myös mahdollisuus saada työkyvyttömyyseläke yksilöllisenä varhaiseläkkeenä samoin kuin valtioon virka- tai työsuhteessa olevasta henkilöstä on säädetty.

3 a §. Pykälässä säädetään työttömyyseläkkeen myöntämisen edellytyksistä, jotka ovat olleet 1.2.1985 saakka sisällöltään samanlaiset kuin valtion eläkelain 9 a §. Tuolloin valtion eläkelaki muutettiin vastaamaan työttömyysturvauudistusta. Valtion eläkelakiin ehdotetaan uudistuksia työttömyyseläkkeeseen voimaan tulevaksi myös 1.1.1994. Nämä muutokset ehdotetaan toteutettavaksi kansanedustajia koskevana ottamalla 1 momenttiin viittaus valtion eläkelakiin. Pykälän 2 ja 3 momentit voidaan kumota tarpeettomina.

4 §. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan ns. tuleva aika luettavaksi 60 vuoden sijasta eläkeikään. Momentin luettelo päivästä, jotka pidentävät sitä aikaa, joka edustajakauden päättymisestä saa kulua, jotta oikeus tulevaan aikaan vielä on voimassa, ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan voimassa olevia valtion eläkelain säännöksiä viittauksella.

5 §. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininta eläkkeen perusteena olevan edustajanpalkkion vähimmäismäärästä, joka momentissa on säädetty valtion B 1 palkkausluokkaan kuuluvasta virasta kuukaudesta suoritettavaa palkkaa vastaavaksi määräksi. B-palkkausluokat on poistettu valtion virkamiesten palkkausjärjestelmästä, eikä vähimmäismäärällä ole ollut aiemminkaan käytännössä merkitystä.

6 §. Koska 5 §:ään ehdotetulla muutoksella poistettaisiin eläkkeen perusteena olevan edustajanpalkkion vähimmäismäärä, ehdotetaan tämän pykälän 1 momentissa säädetyn eläkkeen määrä laskettavaksi edustajanpalkkiosta ilman vähimmäismäärävaihtoehtoa.

Eläkkeen karttuma, 4,4 prosenttia vuodessa, ehdotetaan muutettavaksi niin, että karttuma olisi 4 prosenttia vuodessa lain voimaantulon jälkeen alkavalla edustajakaudella. Tällä karttumalla saavutettaisiin 2 momentissa ehdotettu eläkkeen enimmäismäärä 15 vuodessa kuten nykyäänkin.

Eläkkeen enimmäismääräksi ehdotetaan yhdenmukaisesti valtion eläkelain kanssa 60 prosenttia. Määrä olisi kuitenkin porrastettu sellaisille edustajille, joilla on eläkeikää vähintään 3 vuotta lain voimaantuloon mennessä.

8 §. Pykälässä säädetään eläkkeiden yhteensovituksista. Pykälän 1 momentissa säädetään, että yhteensovituksessa otetaan huomioon kuitenkin 16 vuotta nuorempaa lasta kohden kansaneläkelain nojalla maksettava lapsikorotus. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lapsikorotusta ei yhteensovituksessa enää otettaisi huomioon. Muiden yhteensovitettavien suoritusten osalta ehdotetaan otettavaksi viittaus työntekijäin eläkelain 8 §:ssä mainittuihin eläkkeisiin ja muihin etuuksiin. Viittaus ei muuta momentin asiasisältöä.

Pykälän 2 momentin 66 prosentin yhteensovitusraja ehdotetaan muutettavaksi 60 prosentiksi kuitenkin siten, että raja olisi porrastettu 60 ja 66 prosentin välille niiden eläkeaikojen perusteella, jotka ovat ehtineet karttua lain voimaantuloon mennessä.

Pykälän 3 momenttiin ehdotettava muutos koskee yhteensovitusperusteen määrittämiseen vaikuttavaa samanaikaisen palveluksen kestoja, joka ehdotetaan muutettavaksi 6 kuukaudesta yhteen vuoteen yhdenmukaisesti valtion eläkelakiin ehdotetun muutoksen kanssa.

Pykälän 4 momentti säännös kuukausieläkkeen määrän tasoittamisesta lähimpään täyteen markkamäärään ehdotetaan poistettavaksi. Valtion eläkelaista vastaava säännös on poistettu 1.7.1985 lukien.

11 §. Jos eläke on myönnetty ennen 60 vuoden täyttämistä sillä perusteella, että edunsaajalla on eläkeikää vähintään seitsemän vuotta, maksetaan eläkettä tämän pykälän 4 momentin mukaan vain siltä osin kuin eläke ei yhdessä muiden ansiotulojen kanssa ylitä kansanedustajan eläkkeen enimmäismäärää. Pykälän 4 momentin muutos johtuu eläkeiän muuttamisesta.

12 §. Pykälän 1 momentin muutos johtuu eläkeiän muuttamisesta.

Pykälän 4 momentti, jossa säädetään työttömyyseläkkeen lakkaamisesta ja maksamisesta uudelleen, ehdotetaan vastaamaan valtion eläkelain vastaavia säännöksiä, kuten 3 a §:ssä säädetty myöntämisen edellytyksetkin. Tämä toteutettaisiin ottamalla viittaus valtion eläkelakiin.

13 §. Pykälässä säädetään lakkautetun työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisestä entisin perustein. Sellaista lakkautettua työkyvyttömyyseläkettä, jossa on otettu huomioon myös tuleva aika, ei lasketa uudelleen, jos uusi eläke myönnetään sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on johtunut samasta sairaudesta, viasta tai vammasta. Nyt ehdotetaan, että työkyvyttömyyseläke myönnettäisiin entisin perustein myös

tilanteissa, joissa työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin lakkautetun eläkkeen päättymisestä on kulunut kaksi vuotta.

14 §. Pykälän muutos johtuu eläkeiän muuttamisesta.

17 §. Pykälässä säädetään muutoksenhausta eläkehakemukseen ja muuhun kuin eläkehakemukseen annettuun päätökseen. Valtion eläkelain mukaan ensimmäisenä muutoksenhakuasteena on ollut 1.3.1991 saakka valtiokonttorin oikaisulautakunta, ja tämän jälkeen valtion eläkelautakunta, joka perustettiin uudeksi itsenäiseksi muutoksenhakuelimeksi oikaisulautakunnan tilalle. Samassa yhteydessä poistettiin valtion eläkeasiamiesjärjestelmä. Valtion eläkelaisissa on myös 1.2.1981 lukien ollut säännökset siitä, milloin asianomaisen katsotaan saaneen postitse toimitetun päätöksen tiedoksi. Pykälää ehdotetaan osittain vanhentuneena muutettavaksi soveltuvin osin vastaamaan valtion eläkelain muutoksenhakusäännöksiä siten, että pykälän 1 momentissa on viittaus valtion eläkelakiin. Samalla 2, 3 ja 4 momentti ehdotetaan tarpeettomina kumottaviksi.

2. Laki valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain muuttamisesta

1 §. Pykälän 2 momentin säännös oikeudesta perhe-eläkkeeseen valtioneuvoston jäsenenä toimineen henkilön jälkeen ehdotetaan suoritetta-

vaksi soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olleesta henkilöstä on säädetty. Tämä ei muuta säännöksen asiallista sisältöä.

3 §. Pykälässä säädetään eläkkeiden yhteensovittamisesta. Yhteensovituksessa ei enää otetaisi huomioon 16 vuotta nuoremasta lapsesta kansaneläkelain nojalla maksettavaa lapsikorotusta. Muut pykälään ehdotettavat muutokset ovat vanhentuneiden viittausten ajantasalle saatamiseksi tarpeellisia. Eläkkeen enimmäismäärän osalta esitetään viitattavaksi kansanedustajain eläkelakiin.

4 §. Perhe-eläkkeiden yhteensovittamiseksi muiden perhe-eläkkeiden ja korvausten kanssa säädetään tässä pykälässä yhteensovitettavaksi myös perhe-eläkkeen saajina oleville 16 vuotta nuoremmille lapsille maksettava perhe-eläkelain (38/69) mukainen perhe-eläkkeen määrä. Tämä yhteensovitus ehdotetaan poistettavaksi myös tämän lain mukaisessa perhe-eläkkeessä. Muiden suoritusten yhteensovittamista koskeviin säännöksiin ehdotettavat muutokset ovat tarpeellisia vanhentuneiden lakiviittausten vuoksi. Pykälän viimeinen virke, jossa säädetään perhe-eläkkeen enimmäismäärästä, esitetään muutettavaksi siten, että sen osalta viitattaisiin kansanedustajain perhe-eläkelakiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kansanedustajain eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetun kansanedustajain eläkelain (329/67) 11 §:n 2 ja 3 momentti

muutetaan 2 §:n 1 momentti, 3 a §, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 ja 8 §, 11 §:n 4 momentti, 12 §:n 1 ja 4 momentti sekä 13, 14 ja 17 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 3 a § muutettuna 10 päivänä joulukuuta 1971 ja 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetuilla laeilla (864/71 ja 541/82), 4 §:n 2 momentti, 12 §:n 4 momentti ja 14 § mainitussa 10 päivänä joulukuuta 1971 annetussa laissa, 6 § osittain muutettuna mainitulla 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetulla lailla, 8 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja mainitulla 10 päivänä joulukuuta 1971 annetulla lailla, 11 §:n 4 momentti mainitussa 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa, ja 17 § 2 päivänä huhtikuuta 1971 annetussa laissa (270/71), sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 9 päivänä heinäkuuta 1971 annetulla lailla, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, ja 3 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että kansanedustaja on saavuttanut 65 vuoden iän ja että edustajantoimi on päättynyt.

Kansanedustajalla on oikeus saada vanhuuseläkkeensä varhennettuna soveltuvien osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevasta henkilöstä on säädetty.

3 §

Kansanedustajalla on oikeus saada työkyvyttömyyseläke yksilöllisenä varhaiseläkkeenä soveltuvien osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevasta henkilöstä on säädetty.

3 a §

Kansanedustajana toimineella on oikeus työttömyyseläkkeeseen soveltuvien osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevasta henkilöstä on säädetty.

4 §

Eläkeajaksi työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä varten luetaan myös työkyvyttömyyden tai työttömyyden alkamisen ja eläkeiän saavuttamisen välinen aika soveltuvien osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevasta henkilöstä on säädetty.

5 §

Eläkkeen perusteena on edustajanpalkkiosta annetun lain (328/47) mukaan kansanedustajalle kuukaudelta suoritettava edustajanpalkkio.

6 §

Eläkkeen määrä on jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta eläkkeen perusteena olevasta edustajanpalkkiosta 1/3 prosenttia. Eläkkeen määrä on kuitenkin jokaiselta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta lain voimaantuloon saakka eläkkeen perusteena olevasta palkkiosta 11/30 prosenttia.

Eläkkeen enimmäismäärä on 60 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkkiosta. Sellaisen kansanedustajan, jolla on lain voimaantullessa tämän lain mukaista eläkeaikaa vähintään 3 vuotta, eläkkeen enimmäismäärä määräytyy kuitenkin prosentteina edellä tarkoitetusta eläkkeen perusteena olevasta palkkiosta mainitun edustajakauden loppuun mennessä eläkeajaksi luettavan ajan perusteella:

Eläkeaikaa vähintään	Eläkkeen enimmäismäärä
15	66
12	65
9	64
7	63
5	62
3	61

8 §

Jos kansanedustajalle myönnetty tämän lain mukainen eläke, työntekijäin eläkelain 8 §:ssä tarkoitettut eläkkeet tai muut etuudet sekä hänelle maksettava kansaneläkkeen pohjaosa yhteensä ylittävät 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, ylittävä osa vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä sitä maksettaessa.

Yhteensovitusraja on 60 prosenttia yhteensovitusperusteesta, joka 3 momentissa mainituin poikkeuksin on joko eläkkeen perusteena oleva edustajanpalkkio tai sitä suurempi peruseläkkeen perusteena oleva korkein palkka. Sellaisen kansanedustajan, jolla on lain voimaantullessa tämän lain mukaista eläkeaikaa vähintään 3 vuotta, yhteensovitusrajana käytetään kuitenkin 60 prosentin sijasta seuraavan taulukon mukaista prosenttimäärää, joka määräytyy lain voimaantumoon mennessä eläkeajaksi luettavan ajan perusteella:

Eläkeaikaa vähintään	Prosenttia
15	66
12	65
9	64
7	63
5	62
3	61

Jos kansanedustaja on kansanedustajana ollessaan samanaikaisesti vähintään vuoden yhdenjaksoisesti yhdessä tai useammassa työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa virka- tai työsuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lisätään yhteensovitusperustetta määrättäessä eläkkeen perusteena olevaan edustajanpalkkioon mainittujen muiden eläkkeiden perusteina olevat palkat ja työtulot. Jos kansanedustaja on välittömästi ennen eläketapahtumaa saanut aikaisemman eläketapahtuman johdosta edellä tarkoitettua peruseläkettä tai muuta eläkettä tai suoritusta ja on vähintään 3 vuoden ajan ollut samanaikaisesti kansanedustajana, lisätään yhteensovitusperustetta määrättäessä eläkkeen perusteena olevaan edustajanpalkkioon 10/6 mainitun aikaisemman eläkkeen tai suorituksen määrästä. Eläkkeen perusteena olevaan edustajanpalkkioon ei kuitenkaan lisätä edellä tarkoitettua muuta palkkaa tai mainitulla tavalla korotetun aikaisemman eläkkeen tai suorituksen määrää siltä osin kuin se on valtion virkamiehelle maksettavaa korkeinta peruspalkkaa suurempi.

11 §

Jos eläke on myönnetty tämän lain 2 §:n 2 momenttia soveltaen, maksetaan eläkettä vain siltä osin kuin eläke ei yhdessä työ- tai yrittäjätoimintaan perustuvien ansiotulojen kanssa ylitä kansanedustajan eläkkeen enimmäismäärää. Eläkkeen määrä tarkistetaan kalenterivuosittain pitäen perusteena edellä mainituista tuloista laskettua edellisen kalenterivuoden veronalaista keskikuukausiansiota. Eläkkeen määrään tarkistaminen toimitetaan myös edunsaajan hakemuksesta, milloin ansiot ovat huomattavasti muuttuneet. Ansiotulot eivät vaikuta eläkkeen määrään enää sen jälkeen, kun edunsaaja on täyttänyt eläkeiän.

12 §

Työkyvyttömyyseläke lakkautetaan, sen maksaminen keskeytetään tai maksettavaa määrää alennetaan, jos eläkkeen saaja, sen jälkeen kun se aika, joksi hänet on valittu kansanedustajaksi, on kulunut, mutta ennen kuin hän on saavuttanut eläkeiän, todetaan ansiotyöhön kykeneväksi ja jos hänelle on tarjolla sellaista valtion tai muuta ansiotyötä, jota ikä, ammattitaito ja muut seikat huomioon ottaen on pidettävä hänelle sopivana ja kohtuullisen toimeentulon turvaavana.

Työttömyyseläkkeen maksamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä virka- tai työsuhteessa valtioon olevasta henkilöstä on säädetty.

13 §

Jos eläkkeen saajalle, jolta 4 §:n 2 momenttia soveltaen myönnetty työkyvyttömyyseläke on lakkautettu, myönnetään uusi työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin lakkautetun eläkkeen päättymisestä on kulunut kaksi vuotta, tai jos hän myöhemmin tulee saman sairauden, vian tai vamman johdosta uudelleen työkyvyttömäksi, hänelle myönnetään työkyvyttömyyseläke samojen perusteiden mukaan kuin lakkautetettu eläke.

14 §

Työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi eläkkeen saajan saavuttaessa eläkeiän.

17 §

Tämän lain mukaista päätöstä koskevasta muutoksenhausta ja päätöksen tiedoksisaamis-

ta on soveltuvin osin voimassa, mitä valtion virka- tai työsuhhteessa valtioon olevasta henkilöstä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan tämän lain vahvistamista lähinnä seuraavien edustajanvaalien toimittamiskuukauden 1 päivänä. Lakia sovelletaan sellaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma

sattuu lain tultua voimaan. Tätä lakia sovelletaan myös 2 §:n 2 momentin säännösten nojalla myönnettäviin eläkkeisiin, jotka alkavat lain tultua voimaan kuitenkin siten, että ennen 1.1.1940 syntyneen edunsaajan eläkkeen maksamiseen sen kalenterikuukauden alusta, jonka aikana hän täyttää 60 vuotta, ei sovelleta 11 §:n 4 momentin säännöksiä.

2.

Laki

valtionneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 2 päivänä joulukuuta 1977 valtionneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/77) 1 §:n 2 momentti sekä 3 ja 4 §, sellaisena kuin niistä ovat 3 ja 4 § 29 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa (299/80), seuraavasti:

1 §

Valtionneuvoston jäsenenä toimineen henkilön kuoltua suoritetaan hänen jälkeensä valtion varoista perhe-eläkettä soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhhteessa valtioon olleesta henkilöstä on säädetty.

3 §

Tämän lain mukaisen eläkkeen yhteensovittamiseksi muiden eläkkeiden ja korvausten kanssa siihen lisätään eläkkeen saajalle maksettava kansaneläkkeen pohjaosa, muun lain tai asetuksen mukainen eläke, tapaturmavakuutuslain (608/48) säännöksiin perustuva päiväraha tai tapaturmaeläke, liikennevakuutuslain (279/59) nojalla myönnetty omaan vammaan perustuva jatkuva korvaus tai sotilasvammalain (404/48) mukainen elinkorko. Yhteensovitusperusteena käytetään tämän lain mukaisen eläkkeen perusteena olevaa palkkiota. Muilta osin yhteensovituksesta on voimassa, mitä kansanedustajain eläkelaisissa on säädetty.

4 §

Tämän lain mukaisen perhe-eläkkeen yhteensovittamiseksi muiden perhe-eläkkeiden ja korvausten kanssa siihen lisätään, jos tämän lain mukaisen perhe-eläkkeen saajana on leski, perhe-eläkelain mukaisen leskeneläkkeen pohjaosa, sekä muun lain tai asetuksen mukainen perhe-eläke ja perhe-eläkkeen luonteinen korvaus. Yhteensovitusperusteena käytetään tämän lain mukaisen perhe-eläkkeen perusteena olevaa palkkiota. Muilta osin yhteensovituksesta on voimassa, mitä kansanedustajain perhe-eläkelaisissa (107/90) on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1995. Lakia sovelletaan sellaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu lain tultua voimaan kuitenkin niin, että ennen 1.1.1940 syntyneen valtionneuvoston jäsenenä toimineen eläkeikä on 60 vuotta.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1993

Kalevi Mattila
Esko Helle

Bjarne Kallis

Antti Kalliomäki
Boris Renlund

Ben Zyskowitz
Pekka Haavisto

Tuulikki Ukkola

